

'Speculanten maken van koffie belegging als een ander'

©© José Antonio Baeza

KRIS VAN HAMME | Vandaag om 06:00

Uw kopje koffie wordt verhandeld op een erg volatiele markt waar grote fondsen de bonen als een alternatief voor de lage rente zien. De bijna 100 jaar oude koffietrader Efico moet het spel meespelen, met strikte discipline en een oog op het Braziliaanse weer.

Op de statige benedenverdieping drie ronddraaiende tafels met spuugbak om 5.000 koffiestalen per jaar te proeven, op de bovenverdieping een strakke tradingzaal met computerschermen. Het Antwerpse hoofdkantoor van Efico weerspiegelt perfect de mix van traditioneel metier en moderne trading die deze 94 jaar oude koffietrader kenmerkt.

Efico is een van de 200-tal 'fysieke' koffiehandelaars wereldwijd - en slechts een handvol in België - die de verhandelde containers met koffiebonen ook daadwerkelijk laten leveren aan zijn klanten, typisch koffiebranders. De rest van de traders zijn de razendsnel opgekomen 'speculanten' voor wie koffie een grondstofbelegging als een ander is en die nooit een zak koffiebonen van dichtbij zien.

Het is met enige wrangheid dat Efico-CEO Michel Germanès het woord 'speculanten' uitspreekt. '80 procent van de handel in koffiefutures op de beurzen van New York en Londen gebeurt door speculanten. De rest gebeurt door echte koffiemensen', zegt Germanès, die al bijna 40 jaar meedraait in de business. Een future is een gestandaardiseerd contract voor de levering van 17.100 kilogram arabicakoffie op een vastgelegde datum.

Oogst

De prijs schommelt tegenwoordig rond 100 dollarcent per pond voor levering van arabicakoffie binnen een maand, wat volgens Germanès enorm laag is en grotendeels te wijten is aan speculanten. 'Omdat de oogst in Brazilië, 's werelds grootste koffieproducent, heel goed is, hebben speculanten massaal de markt verkocht', zegt hij. Dat doen ze door 'short' te gaan, ofwel een future te verkopen in de hoop die nadien goedkoper terug te kopen en het verschil als winst op zak te steken. Ze speculeren zo op de verwachte prijsdruk door het grote Braziliaanse koffieaanbod.

**Er is al enkele jaren sprake van een koffiecrisis.
Zonder de speculanten zou de koffieprijs stabiel
zijn.**

MICHEL GERMANÈS
CEO EFICO

Deel op Twitter

‘Maar daardoor duwen ze de koffieprijs naar onnodig lage niveaus, wat boeren ontevreden maakt en sommigen zelfs doet stoppen. Er is al enkele jaren sprake van een koffiecrisis. Zonder de speculanten zou de prijs stabiel zijn. Nu zie je soms prijsschommelingen van 5 tot 10 procent per dag, wat erop wijst dat grondstoffenfondsen in de markt zitten. Voor institutionele beleggers zoals pensioenfondsen is koffie een belegging als een ander nu de rente zo laag staat en iedereen rendement zoekt. Na olie is koffie de meest verhandelde grondstof, en een van de meest volatiele markten.’

Partnerschappen

Bij de boeren waarover Germanès het heeft, staat de persoonlijke relatie centraal. Efico heeft in zijn lange bestaan partnerschappen opgebouwd met koffietelers, hun coöperatieven en lokale exporteurs. Het koopt zoveel mogelijk duurzaam en lokaal, waarbij het steeds vaker ook met vaste prijzen werkt in plaats van de meer ingewikkelde futureshandel met ‘differentials’, zoals een premie van bijvoorbeeld 20 dollarcent (+20 in jargon) boven op de futuresprijs als een extra voor betere koffiekwaliteit. Toch handelt ook Efico uitgebreid via de futuresbeuzen voor zijn 500 klanten. Zo kopen sommige klanten elk jaar hetzelfde volume en dezelfde mix, waarbij Efico de markt in de gaten houdt en de klant belt als de futuresprijzen mogelijk interessant zijn.

Efico neemt ook zelf posities in via futures, maar hanteert daarbij strikte minimum- en maximumhoeveelheden. ‘Discipline is belangrijk. De verleiding kan groot zijn om voor een paar miljoen euro futures te kopen omdat je een goed gevoel hebt over de prijs, maar dat is gevaarlijk. De prijs kan tegen je bewegen. Dat is ook de reden dat van het 20-tal Antwerpse koffiehandelshuizen uit de jaren 80 nog maar twee overblijven’, zegt Germanès.

Brazilië

Voor trader Raf Vermeire is het maar een 'saaie' dag vandaag, zegt hij knipogend. De koffieprijs in New York en Londen schommelt momenteel met amper 1 procent. 'Al kan dat zo veranderen als iemand een uitspraak doet over de Braziliaanse koffiemarkt bijvoorbeeld', vertelt Vermeire, een van de zeven traders in Antwerpen, waar in totaal een 30-tal mensen werken.

Weeral Brazilië, en dat is geen toeval als je weet dat het land instaat voor een kleine 40 procent van de wereldproductie, die goed is voor 170 miljoen zakken van 60 kilogram. Koffietraders moeten dan ook de Braziliaanse weerberichten in de gaten houden, wat dankzij het internet eenvoudiger is dan vroeger, toen Germanès moest bellen met bronnen in Brazilië en telexen moest doorploegen. 'Als de temperatuur even onder 0 graden gaat is de Braziliaanse koffieoogst mislukt', duidt hij het belang van weer. Op Vermeire's computerscherm staat ook de dollarkoers en, jawel, die van de Braziliaanse real te flikkeren. Het zijn twee cruciale wisselkoersen voor de koffiehandel, die grotendeels in dollars verloopt.

Germanès is intussen alweer beneden twaalf koffiestalen aan het proeven die de laatste dagen zijn binnengekomen in het Efico-magazijn in Zeebrugge, waar zowat 10.000 ton koffie ligt te rusten in ideale omstandigheden. Koffie is een gevoelig product en neemt heel gemakkelijk geuren op, een van de redenen dat Efico zijn bonen opslaat aan de kust. Germanès vertelt met trots over zijn magazijn, waarna hij samen met twee andere proefexperts luid slurpend vers gebrande koffie uit Peru, Honduras, Ethiopië en Indonesië test op zijn kwaliteit.